

pertinentiis suis, plebem S. Martini de Tessaria cum pertinentiis suis, plebem S. Gervasii de Carpeneto cum pertinentiis suis, plebem S. Laurentii de Mestre cum castro portu & curte & pertinentiis suis, plebem S. Theonisti de Burbiliago cum castro portu curte & pertinentiis suis, plebem S. Mariae de Zulianigo cum pertinentiis suis, plebem de Zumiliana cum pertinentiis suis, pleb. de Midranis cum pertinentiis suis, plebem de Campo S. Petri cum pertinentiis suis, plebem de Rustica cum castro & villa & pertinentiis suis, plebem de Aurelia cum villa & suis pertinentiis, castrum de Stiliano cum villa & pertinentiis suis, plebem de Martiliago cum pertinentiis suis, plebem de Zero cum pertinentiis suis, plebem de tribus Basilicis cum castro & villa & pertinentiis suis, castrum S. Ambrosii cum Ecclesia & pertinentiis suis, castrum de Scorzadis cum villa & pertinentiis suis, plebem de Quinto cum castro & villa & pertinentiis suis, castrum de Septimo cum pertinentiis suis, plebem de Pofoima cum pertinentiis suis, plebem S. Joannis de Istruna cum castro & villa & pertinentiis suis, plebem de Albareto cum pertinentiis suis, plebem de Silva-rotunda cum castro & pertinentiis suis, castrum de Resana cum villa & foresto & omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam S. Mariae de plebe nova cum pertinentiis suis, plebem S. Martini de Lavoro cum pertinentiis suis, plebem de Godigo cum pertinentiis suis, plebem de Bessica cum pertinentiis suis, castrum de Rosio cum plebe & pertinentiis suis, plebem S. Thomae de Costis cum pertinentiis suis, plebem S. Zenonis cum medietate castri & pertinentiis suis, Arcem de Sumozio cum villa & omnibus pertinentiis suis, plebem de Fonte cum pertinentiis suis, plebem S. Mariae de Cavasino cum pertinentiis suis, plebem de Petra rubea cum pertinentiis suis, Teloneum quoque civitatis & ripam, nec non & portum Tarvis, cum omni legitima districtione aquarum ab eo loco, ubi flumen Sileris oritur, usque ad aquas falsas. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat, praefatam Ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuire, vel quibuslibet vexationibus fatigare: sed omnia integra conserventur, eorum, pro quorum gubernatione & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura: salva Sedis Apostolicae auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona, hanc nostrae constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo Corpore ac Sanguine Dei & Dni Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae ultionis subiaceat: Cunctis autem eidem loco iusta servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonae actionis percipiant, & apud districtum Iudicem praemia pacis aeternae inveniant. Amen.

Eugenii PP. & S. R. E. Card. sub. Ego Ubaldu Presb. Card. tit. S. Praxedis. Ego Manfredus Presb. Card. tit. S. Sabinae.

Deorum. facit, ne quis Ecclesia huius, vel eius bonis molestiam ullam inferat.

Sub poena privationis dimissionis, si quis frustretur, qui huius Constitutionis non obtemperaverit, acque etiam excommunicationis.

Ego Aribertus Presb. Card. tit. S. Anastasie. Ego Guido Presb. Cardin. tit. Pastoris. Ego Orlavianus Presb. Cardin. tit. S. Ceciliae. Ego Gerardus Presb. Card. tit. sancti Stephani in Coelio Monte. Ego Otto Diac. Cardin. S. Georgii ad Velum aureum. Ego Rodolphus Diac. Card. sanctae Luciae in Septa solis. Ego Guido Diac. Cardin. sanctae Mariae in Porticu. Ego Joannes Diac. Card. sanctorum Sergii & Bacchi.

Datum Signae per manum Bosonis sanctae Romanae Ecclesiae Scriptoris, V. Non. Maii Indictione XV. Incarnationis Dom. anno MCLII. Pontificatus vero Domni Eugenii III. PP. anno VIII.

Dat. die 11 Maji anno Dom. 1152. Pont. an. viii.

XLIX.

Invalidatio sententiae ab Episcopo Regensii latae in controversia inter Monasterium SS. Salvatoris & Juliae super dependentia quatuor villarum ad hoc Monasterium pertinentium.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo Filiis Richeldae Abbatissae Monasterii sanctae Juliae, salutem & apostolicam benedictionem.

Ex Archiv. Monast. huius editis Margaritae Bullar. Cassin. par. II. num. CLXXV.

Exordium.

AD hoc in Sede iustitiae, disponente Domino, aliis praesidemus, ut singulis Ecclesiis, & personis ecclesiasticis sua iura servant, si qua inter ipsas fuerit orta dissensio, sine debito terminemus. Controversiam igitur, quae inter te & venerabilem fratrem nostrum Oberthum Cremonensem Episcopum super Ecclesia de Cicognaria versabatur, ad petitionem eiusdem Episcopi, venerabili fratri nostro A. Regino Episcopo commissimus terminandam. Qui utraque parte in sua praesentia constituta, & allegationibus ac rationibus hinc inde diligenter auditis & cognitis, multorum sapientum consilio requisito, talem super eadem controversia sententiam promulgavit: Ut videlicet homines de quatuor villis, scilicet Casali, villa Ravennensium, Gurgo, & Scurolo, qui antiquitus consueverunt venire ad Ecclesiam de Cicognaria, sicut ex prolatione testium utriusque partis percipimus, de cetero veniant, & spiritualia ab ea accipiant. De Ecclesia vero de Cicognaria ita dicimus, quatenus Abbatissa Sacerdotem eligat, & ibi ponat: ita tamen, quod Episcopo representet, & ab eo curam animarum accipiat. Quartam vero partem decimarum, sicut hactenus Ecclesia de Cicognaria tenuit, ita de cetero teneat. Christina, Oleum sanctum a plebe Casalis majoris recipiat: ad capitulum, & lectorinas eat: publicos poenitentiales illuc ad poenitentiam recipiendam deducat: temporalem administrationem Abbatissae adjudicamus; Ecclesiam vero, quae ad lesionem veteris Ecclesiae contra auctoritatem noviter constructam cognoscimus; ad evitandum etiam futurum scandalum, eam removendam esse censemus. Sententiam Domini Ariberti de Ecclesiis de Calvatone atque Alfiano minime mutamus.

Ad ipsam veterem Abbatissam temporalem spectet administratio.

A qua

Huiusmodi controversia ad Eugenium PP. devoluta per appellacionem.

Eugenius sententiam invalidat, quia contrariam exemptionibus Monasterio, per radices Pontificis ecclesie agnoscit.

A qua sententia praedictus frater noster O. Cremonens. Episcopus ad nostram audientiam appellavit. Utraque igitur parte in nostra praesentia constituta, & allegationibus ac rationibus viva voce nobis coram propofitis, & actis, allegationes & attestaciones utriusque partis continentibus, nobis a memorato fratre nostro Regino Episcopo sub suo sigillo transmissis, diligenter inspectis, & saepius a nobis relectis; cognoscimus sententiam ipsam in maxima sui parte contra privilegia Sedis Apostolicae, Monasterio sanctae Juliae indulta, fuisse probatam. In privilegio namque Pauli PP. ita inter cetera scriptum legimus: Igitur, quia postulat a nobis, quatenus venerabile Monasterium Domini Salvatoris nostri Jesu Christi, situm infra Civitatem Brixiam, quod poveriter fundare visa est Ansa excellentissima Regina, privilegii Sedis Apostolicae insulis decoretur, concordantibus nobis reverendissimis Episcopis nostris, ex communi assensu statuere decrevimus, ut praefatum Monasterium Domini Salvatoris, cunctaque Monasteria cum univervis Basilicis ad se pertinentibus, quae a piissima Ansa jure constructa esse noscuntur, Apostolicae Sedis privilegii, cui Deo auctore deservimus, insulis decoretur. Et infra: De cujus insuper Monasterii uniuscujusque Abbatissae consecratione sanciri communiter decrevimus, ut sibi liceat a quocumque, & de quacumque civitate voluerit, Episcopo consecrari: cuiuscumque vero ordinis Ecclesiae ejusdem Abbatissae rogatu, similiter a quocumque, & de quacumque civitate voluerit, Episcopo expetantur, vel consecrentur. Quibus etiam licentiam concordi institutione concessimus, Christina tempore Baptismatis, & Oleum, ad exercenda divina mysteria, seu quoscumque specialis negotii subsidium a quocumque Episcopo, cum exigit, Apostolica largitione percipere. Et in privilegii PP. Innocentii serie sic invenimus: Christina, Oleum, sanctum, consecrationes Altarium, sive Basilicarum, Ordinationes Abbatissae, vel Monachorum, seu Clericorum vestrorum, qui ad sacros fuerint Ordines promovendi, seu quicquid ad sacrum Ministerium pertinet, a quibuscumque malueritis Catholicis, suscipiatis Episcopis. Quod igitur in praedicta sententia contra Sedis Apostolicae privilegia continetur, ad normam rectitudinis revocare volentes, sicut superius diximus, privilegiis diligenter inspectis, & allegationibus utriusque partis saepe ac plene auditis & cognitis, & attestacionibus crebro perlectis, communicato fratrum nostrorum consilio, Judicamus, ut in Ecclesia de Cicognaria juxta privilegiorum tenorem per te Presbyter eligatur, & ibidem tenore; Christina quoque, Oleum sanctum, & cetera spiritualia, idem Presbyter, tam in se, quam in sibi subditis, a quocumque voluerit Episcopo Catholico, & gratiam Apostolicae Sedis habente, suscipiat. Plebi vero de Casali-majore, in nullo subiacebit: Omnes homines de quatuor villis, Casali videlicet, villa Ravennensium, Gurgo, & villa de Scurolo, excepto Banno, & Lombardello, & familia Camparelli, Lupuli, atque Alberti Ferrari, ad praedictam Ecclesiam, de Cicognaria tam vivi quam mortui pro participandis cunctis spiritualibus vadant. De villa autem de Barcell, Stephanus de Aggere, Modelena, & Osberti, & Doctori, & Barbalongi, & quatuor Case de Barcell, & Petrus

Confirmatio privilegii ordinem per incolas villarum statuit Abbatissam. Ecclesiam ad ejus Monasterium spectantes, ceteraque omnia, ex extra omnimodo ab Episcopi Cremonens. subiectione declarans.

Albertus, & Cognata sua, in eadem Ecclesia de Cicognaria sepellantur. Pro ceteris ejusdem villae homines ad Ecclesiam de Fossa Capraria percipiendis ibunt. Ecclesia de Cicognaria decimarum quartam partem, sicut hactenus tenuit, semper possideat. Aedificium etiam sub Ecclesiae nomine, contra sacros Canones & novi operis denunciationem, infra Parochiam de Cicognaria in evidentem Ecclesiae damnum constructum, destruendum penitus judicavimus. Si vero necessitas hominum villa de Barcell, exegerit, intra eandem Villam & Fossam Caprariam, extra Parochiam de Cicognaria, Cremonensem Episcopum Ecclesiam aedificare permittimus. Ne igitur Parochiarum fiat confusio, praesenti decreto Apostolicae Sedis auctoritate statuimus, ut quicumque de supradictis Parochiis de una ad aliam domicilium suum transferit, ab illa Ecclesia omnia divina percipiat, ad cujus Parochiam domicilium transfuisse contulerit. Nulli ergo omnino hominum liceat, hujus nostrae definitionis paginam temerario ausu infringere, seu quibuslibet molestiis perturbare. Si quis igitur in futurum adversus ista presumpserit, secundo tertiove commonitus, nisi praesumptionem suam digna satisfactione correxerit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus incurrat, atque in extremo examine districtae ultioni subiaceat.

Dat. Signae V. Idus Junii Indictione XV.

Confirmatio sententiae huius sub soliti clausulis.

Dat. die 9 Junii anno Dom. 1152. Pont. an. viii.

L.

Confirmatio Constitutionum (quae Charta Caritatis appellantur) ab Ordine Cisterciensi Monachorum S. Benedicti pro suo bono regimine editarum.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Gotthonio Cisterciens. ac ceteris fratribus ac Monachis, tam praesentibus quam futuris, regularem vitam & Cisterciens. Ordinis statuta professis, in perpetuum, salutem & apostolicam benedictionem.

Exordium.

SACROSANCTA Romana Ecclesia sic in beato Petro Apostolorum Principe a Domino promissionem obtinuit, quod universalis Ecclesiae fundamentum existeret, & praecipuum accipit, ut christianae Fidei professores in fide, religione, omni que sanctimonia confirmaret. Itaque univervarum Ecclesiarum profectibus sollicitam se semper exhibuit, & de instituendo conservando & provehendo in omnibus Ecclesiis cultu sacrae Religionis, fuit omni tempore studiosa; ut & ab ea sicut a fonte, ad univervos Ecclesiae filios sit religio derivata; & quod ab aliis, qui spiritus primitias acceperunt, religiose ac salubriter institutum est, per eandem immutabilem acceperit firmitatem. Inde est dilecti in Domino filii, quod sacrae Religionis vestrae opinione, tamquam odore agri pleni, cui benedixit Dominus, provocati, religiosi postulationibus vestris benignum impertimur assensum, & regulares institutiones vestras auctoritate apostolica confirmamus; In quibus sub certis capitulis, quae inferius annexa sunt, decrevimus exprimenda. Statuimus

Confirmatio Sacrorum Ordinis Cisterciens. inreturque continetur.

Quod Abbatis non erigatur... confirmatio...

Capitulum generale Cisterciensis...

Abbatum culpa...

Abbas non eligatur...

Omnia alia statuta...

Immunitas locorum...

Concessio nonnullorum privilegiorum

tuitis equidem inter vos, ne in alicujus Antistitis Diocesi Ordinis vestri Abbatis fundetur...

deat ad secularia judicia provocare: sed si quisquam sibi adversus eos aliquid crediderit de jure competere...

Subsequitur Charta Charitatis, superius confirmata.

Quia unius veri Regis & Domini & Magistri nos omnes servos, licet inutilis, esse cognoscimus...

Sanctio penalis in contravenientes.

Benedictio pro observantibus.

Papa & Card. subscrip-tiones.

Dat. die 1. Augusti anno Dom. 1152. Pont. an. VIII.

Exactio nulla Abbatibus imponatur per Abbatem Cistercii.

Si illi ab observantia Regule declinat, per eundem ad eam redocantur.

Idem cantus, mores, & instituta ubique teneantur.

Nullo privilegio contrarium postuletur.

Abbat Cistercii vult omnia Ordinis Monasteria.

Personas corrigat: sed de bonis nihil adimat absque consensu Fratrum & Abbatum locorum.

Monasterium Cistercii visitetur a quatuor primis Abbatibus.

Abbatibus venientibus ad Monasterium Cistercii, quid debeant agere.

Abbatibus alibi contentis, quid in se debeant servare.

caritatis retinere volumus, ut si quando a sancto proposito & observantia sanctae Regula declinaret, quod ablit, tentaverint, per nostram sollicitudinem ad rectitudinem vitae redire possint.

periores tenebit. Omnes tamen, praeter Abbatem praesentis loci, in Refectorio comedent, ut supra diximus.

Si Coenobium de novo constituerit, quid faciendum.

Capitulum Cisterciense, quoniam celebratur.

In eo de salute animarum observantiaque reg. & tractandum. Ac de Abbatum vitiorum correctione.

Omniumque culpe corrigenda.

Monasterium pauperum subvenendum.

Electio Abbatis Cistercii quomodo agenda.

Electio Abbatis Cistercii quomodo agenda.